

ЗАТВЕРДЖЕНО
протоколом Вченої ради МДУ
від 28.10.2021 №5
введено в дію наказом МДУ
28.10.2021 №326

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ
В МАРІУПОЛЬСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
(нова редакція)**

1. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність в Маріупольському державному університеті (далі – Положення) закріплює норми та правила етичної поведінки, професійного спілкування між учасниками освітнього процесу (науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти Маріупольського державного університету та його структурними підрозділами (далі – МДУ).

1.2. Це Положення розроблено на основі Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції», Постанови КМУ «Про затвердження Порядку скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації» від 26.08.2021 р. № 897, Цивільного Кодексу України, Статуту МДУ, Правил внутрішнього розпорядку МДУ, Колективного договору та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України та нормативних локальних актів МДУ.

1.3. Мета Положення полягає у дотриманні високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності МДУ (освітній, науковій, виховній тощо), підтримці особливих взаємовідносин між науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти, запобігання порушення академічної доброчесності.

1.4. Науково-педагогічні працівники та здобувачі вищої освіти, усвідомлюючи свою відповідальність за неналежне виконання функціональних обов'язків, формування сприятливого академічного середовища для забезпечення дієвої організації та реалізації освітнього процесу, розвитку інтелектуального, особистісного потенціалу, підвищення престижу МДУ, зобов'язуються виконувати норми даного Положення.

1.5. Норми цього Положення закріплюють правила поведінки безпосередньо у трьох основних сферах – освітній (навчальній), науковій та виховній (морально-психологічний клімат у колективі). Вжиття заходів щодо забезпечення дотримання академічної доброчесності є обов'язком кожного учасника освітнього процесу та включає дотримання вимог академічної доброчесності у власній навчальній та/або науковій діяльності, а також недопущення порушення академічної доброчесності іншими учасниками освітнього процесу.

1.6. Усі повідомлення, передбачені цим Положенням, направляються на корпоративну електронну адресу здобувача в домені mdu.in.ua. Здобувач вважається таким, що отримав повідомлення з моменту його відправлення.

2. Поняття та принципи академічної доброчесності

2.1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

2.2. Для забезпечення академічної доброчесності в МДУ необхідно дотримуватися наступних принципів:

- демократизм;
- законність;

- верховенство права;
- соціальна справедливість;
- пріоритет прав і свобод людини і громадянина;
- рівноправність;
- гарантування прав і свобод;
- науковість;
- професіоналізм та компетентність;
- партнерство і взаємодопомога;
- повага та взаємна довіра;
- відкритість і прозорість;
- відповідальність за порушення академічної доброчесності.

2.3. МДУ здійснює свою діяльність окремо від політичних уподобань, партій, релігійних об'єднань та рухів у будь-якій формі організації.

2.4. Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками передбачає:

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну науково-педагогічну (наукову, педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами вищої освіти;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

2.5. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

- самостійне виконання завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

3. Запобігання порушенням академічної доброчесності

3.1. МДУ проводить попереджувальну роботу із учасниками освітнього процесу щодо порушень принципів, а також щодо популяризації академічної доброчесності шляхом:

- інформування здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників про необхідність дотримання правил академічної доброчесності, професійної етики;
- розповсюдження методичних матеріалів;
- проведення семінарів із здобувачами вищої освіти з питань інформаційної діяльності МДУ, правильності написання наукових, навчальних робіт, правил опису джерел та оформлення цитувань;
- ознайомлення здобувачів вищої освіти й науково-педагогічних працівників, із нормативною базою;
- посилення контролю завідувачів кафедр, гарантів ОП, наукових керівників кваліфікаційних робіт, членів екзаменаційних комісій щодо правильного оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей тощо;
- перевірка кваліфікаційних робіт на предмет академічного плагіату;
- експертна оцінка та (або) технічна перевірка (за допомогою спеціалізованих програмних засобів) щодо ознак академічного плагіату в дисертаційних роботах, підготовлених до захисту тощо.

- включення відповідної тематики до програм навчальних дисциплін на всіх рівнях вищої освіти: першому (бакалаврському), другому (магістерському) та третьому (освітньо-науковому);

- проведення методичних семінарів з науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти;

- проведення ознайомчих лекцій для здобувачів вищої освіти;

- участі у семінарах, вебінарах, тренінгах та проєктах на відповідну тематику, вивчення курсу з академічної доброчесності у форматі неформальної освіти для здобувачів та викладачів ЗВО;

- обговорення під час кураторських годин, засідань кафедр, Декади студентської науки тощо;

- розміщенні в інституційному репозитарії кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти (в обов'язковому порядку після їх захисту), наукових та методичних робіт співробітників закладу вищої освіти для забезпечення прозорості, чесності, відповідальності та інших принципів академічної доброчесності.

3.2. Особи, які стали здобувачами МДУ, упродовж першого місяця навчання беруть на себе зобов'язання щодо дотримання принципів академічної доброчесності шляхом підписання Декларації про дотримання академічної доброчесності (Додаток 1). Цей факт підписання свідчить, що здобувач ознайомлений із принципами та політиками академічної доброчесності, що діють в МДУ. Декларація підписується здобувачем та зберігається у його особистій справі.

3.3. Науково-педагогічні працівники під час складання та підписання контрактів беруть на себе зобов'язання щодо дотримання принципів академічної доброчесності шляхом підписання Декларації про дотримання академічної доброчесності (Додаток 2). Цей факт підписання свідчить, що науково-педагогічний працівник ознайомлений із принципами та політиками академічної доброчесності, що діють в МДУ. Декларація підписується та зберігається в особистій справі науково-педагогічного працівника.

4. Організація роботи Комісії з питань академічної доброчесності

4.1. З метою виконання норм цього Положення в МДУ створюється Комісія з питань академічної доброчесності (далі – Комісія).

4.2. Комісія наділяється правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення цього Положення та надавати пропозиції Адміністрації МДУ щодо накладання відповідних санкцій.

4.3. У своїй діяльності Комісія керується Конституцією України, законодавством у сфері освіти та вищої освіти, Статутом МДУ, Правилами внутрішнього розпорядку МДУ, іншими нормативними локальними актами МДУ та цим Положенням.

4.4. Склад Комісії затверджується наказом ректора МДУ за поданням рішення Вченої ради МДУ. Зміни до складу Комісії затверджуються наказом за поданням рішення Вченої ради.

Строк повноважень Комісії становить 3 роки.

4.5. До складу Комісії на постійній основі входять: перший проректор, проректор з науково-педагогічної роботи, декани факультетів, начальник (представник) відділу з питань запобігання та виявлення корупції, начальник навчального відділу, представник підрозділу із забезпечення якості освіти, фахівець з інтелектуальної власності, юрисконсульт, голова студентської ради МДУ, голови студентських рад факультетів.

При розгляді окремої заяви (звернення) до складу Комісії можуть бути тимчасово залучені інші працівники МДУ з правом голосу на відповідному засіданні.

До складу Комісії з правом голосу можуть входити працівники, які на момент розгляду заяви тимчасово виконують обов'язки відсутнього члена Комісії (відповідно до наказу).

4.6. Будь-який працівник МДУ, здобувач вищої освіти МДУ може звернутися до Комісії із заявою про виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності, з метою внесення пропозицій або доповнень до Положення.

4.7. Комісія зі свого складу обирає Голову, заступника та секретаря. Голова Комісії веде засідання, підписує протоколи та рішення тощо. За відсутності Голови його обов'язки виконує

заступник. Повноваження відносно ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні тощо здійснює секретар.

4.8. Організаційною формою роботи Комісії є засідання. Засідання проводяться при необхідності вирішення оперативних та нагальних питань (у випадках, якщо до Комісії поступила заява та/ або повідомлення про виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності тощо).

4.9. Рішення приймаються відкритим голосуванням. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні Комісії.

4.10. Засідання Комісії оформлюється протоколом, який підписує Голова та секретар.

4.11. Комісія не менше одного разу на рік звітує про свою роботу перед Вченою радою МДУ.

5. Порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності

5.1. Будь-який учасник освітнього процесу, якому стали відомі факти порушення академічної доброчесності чи можливість такого порушення, повинен звернутися до Комісії з письмовою заявою на ім'я її Голови. У заяві обов'язково зазначаються особисті дані заявника (П.І.Б., контактні дані: адреса, телефон, місце роботи, посада, курс, група, особистий підпис). Анонімні заяви чи заяви, викладені в некоректній формі, Комісією не розглядаються.

5.2. Повноваження Комісії:

- одержувати, розглядати, здійснювати аналіз заяв щодо порушення норм академічної доброчесності та готувати відповідні висновки;

- залучати до своєї роботи експертів з тієї чи іншої галузі, а також використовувати технічні та програмні засоби для достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою;

- проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності та професійної етики науково-педагогічних та здобувачів вищої освіти;

- ініціювати, проводити та підтримувати дослідження з академічної доброчесності, якості освіти та наукової діяльності;

- готувати пропозиції щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню та наукову діяльність МДУ;

- надавати рекомендації та консультації щодо способів і шляхів більш ефективного дотримання норм цього Положення;

- інші повноваження відповідно до вимог чинного законодавства України та нормативних локальних актів МДУ.

5.3. На засідання Комісії обов'язково запрошуються заявник та особа, відносно якої розглядається питання щодо порушення академічної доброчесності. Кожна особа, стосовно якої розглядається питання про порушення академічної доброчесності, має наступні права:

- ознайомлюватися з матеріалами перевірки щодо факту порушення принципів та політик академічної доброчесності;

- надавати свої зауваження до матеріалів щодо перевірки;

- надавати пояснення (усні та/або письмові) щодо перевірки та брати участь у дослідженні доказів порушення принципів академічної доброчесності;

- бути сповіщеними про дату та час, а також місце проведення засідання щодо розгляду питань про факт порушення академічної доброчесності та притягнення до академічної відповідальності;

- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності через подання апеляції до Комісії або до суду.

5.4. Науково-педагогічні працівники зобов'язані забезпечувати дотримання здобувачами принципів та політик академічної доброчесності під час освітнього процесу.

5.5. Дотримання академічної доброчесності під час поточного, підсумкового контролю та підсумкової атестації здобувачами забезпечують викладачі (Екзаменаційна Комісія), які проводять контроль (підсумкову атестацію).

5.6. У випадку виявлення факту порушення академічної доброчесності під час проходження різних видів контролю, його проходження здобувачем припиняється, йому повідомляється про встановлення факту порушення академічної доброчесності. У таких випадках розгляд питання про встановлення факту порушення та притягнення здобувача до академічної відповідальності відбувається негайно на місці з обов'язковим забезпеченням прав здобувача (п. 5.3 даного Положення).

5.7. У випадку виявлення факту порушення академічної доброчесності під час перевірки письмових робіт за відсутності здобувача, викладач (екзаменаційна комісія), що перевіряв таку роботу повинен повідомити здобувача про дату, місце і час розгляду питання про факт порушення академічної доброчесності та притягнення до академічної відповідальності. Розгляд факту порушення та притягнення до академічної відповідальності відбувається за присутності здобувача. Відсутність здобувача, який був належним чином повідомлений про час та місце розгляду питання, не перешкоджає вирішенню такого питання. Рішення викладача (екзаменаційної комісії) повідомляється здобувачу освіти.

5.8. Дотримання академічної доброчесності здобувачами під час написання курсових робіт забезпечує науковий керівник. У випадку виявлення порушень академічної доброчесності в тексті курсової роботи, встановлення факту порушення та притягнення до академічної відповідальності відбувається за правилами, передбаченими п.5.7 цього Положення.

5.9. Дотримання академічної доброчесності здобувачами при написанні кваліфікаційних робіт забезпечує науковий керівник. У випадку виявлення порушень академічної доброчесності в тексті кваліфікаційної роботи (як окремих розділів, так і остаточного варіанту), які подано на розгляд наукового керівника в процесі підготовки роботи, встановлення факту порушення та притягнення до академічної відповідальності відбувається за правилами, передбаченими п.5.7 цього Положення.

5.10. Порядок перевірки кваліфікаційних робіт здобувачів на не/виявлення академічного плагіату та подання апеляції у разі незгоди з результатами перевірки визначений у Положенні про запобігання та виявлення академічного плагіату в кваліфікаційних роботах студентів Маріупольського державного університету.

5.11. Порядок перевірки наукових та навчально-методичних праць науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти визначений у Положенні про запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових та навчально-методичних працях науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти МДУ.

5.12. У випадку вчинення здобувачем вищої освіти обману, який полягав у поданні завідомо неправдивих документів та/або хабарництва, особа, яка виявила такий обман, направляє до Комісії з питань академічної доброчесності заяву (згідно п.5.1. цього Положення), у якій викладає обставини вчинення виявленого порушення і додає докази (матеріали, які свідчать про факт обману та/або хабарництва). Комісія повинна повідомити здобувача коли та де буде розглядатися питання про факт обману та/або хабарництва та притягнення до академічної відповідальності. Розгляд факту порушення та притягнення до академічної відповідальності відбувається за присутності здобувача. Відсутність здобувача, який був належним чином повідомлений про час та місце розгляду питання, не перешкоджає вирішенню такого питання. Рішення Комісії повідомляється здобувачу освіти. У випадку якщо порушення містить ознаки складу кримінального правопорушення, Комісія передає інформацію про вчинення порушення та докази до Національної поліції України.

6. Відповідальність за порушення академічної доброчесності

6.1. За порушення норм цього Положення учасники освітнього процесу притягуються до відповідальності відповідно до чинного законодавства України.

6.2. Види порушень академічної доброчесності:

- академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства. Норми щодо запобігання та виявлення академічного плагіату визначаються окремими нормативними локальними актами МДУ (положеннями, методичними рекомендаціями);

- самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

- фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

- фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

- списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

- академічний обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу;

- академічне хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

- необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

6.3. За порушення академічної доброчесності педагогічні, науково-педагогічні працівники можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання;

- позбавлення присудженого наукового (освітньо-творчого) ступеня чи присвоєного вченого звання;

- інші, відповідно до вимог чинного законодавства та нормативних локальних актів МДУ.

6.4. За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо) або освітнього компонента в цілому;

- відрахування із МДУ;

- позбавлення наданих МДУ пільг з оплати навчання;

- скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації;

- інші, відповідно до вимог чинного законодавства та нормативних локальних актів МДУ.

6. 5. Види академічної відповідальності (у тому числі додаткові та/або деталізовані) учасників освітнього процесу за конкретні порушення академічної доброчесності визначаються цим Положенням, а також іншими внутрішніми положеннями МДУ, що затверджені (погоджені) Вченою радою МДУ та погоджені з органами студентського самоврядування в частині їхньої відповідальності.

6. 6. Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;

- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;

- знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;
- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

7. Рішення про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення здобувача освіти до академічної відповідальності

7.1. Рішення викладача/наукового керівника про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення здобувача вищої освіти до академічної відповідальності викладається у формі подання на ім'я завідувача кафедри. У ньому повідомляється про ухвалене рішення та викладаються обставини виявлення факту порушення. Подання за підписом викладача направляється завідувачу кафедри протягом трьох робочих днів з дня ухвалення відповідного рішення, а його сканована копія направляється здобувачу, щодо якого ухвалено рішення про порушення академічної доброчесності та притягнення до академічної відповідальності у порядку, передбаченому п. 1.6.

7.2. Рішення екзаменаційної комісії про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення здобувача вищої освіти до академічної відповідальності викладається у формі протоколу, у якому зазначається ухвалене рішення та викладаються обставини виявлення факту порушення. Протокол направляється завідувачу кафедри та декану факультету протягом трьох робочих днів з моменту ухвалення рішення. Сканована копія направляється здобувачу, щодо якого ухвалено рішення про притягнення до академічної відповідальності у порядку, передбаченому п. 1.6.

7.3. Протокол Комісії з питань академічної доброчесності щодо ухвалення рішення про встановлення факту порушення вимог академічної доброчесності здобувачем при написанні кваліфікаційних робіт (у разі надходження заяви) викладається у формі подання на ім'я ректора МДУ у довільній формі, у якому обов'язково зазначаються: ухвалене рішення, обставини виявлення факту порушення академічної доброчесності, додаються наявні докази (в разі потреби). Подання направляється ректору МДУ протягом трьох робочих днів з моменту ухвалення відповідного рішення, а його сканована копія – здобувачу вищої освіти, щодо якого ухвалено рішення про притягнення до академічної відповідальності, у порядку, передбаченому п. 1.6. Протягом 10 робочих днів з моменту подачі ректору подання видається наказ Університету з рішенням щодо академічної відповідальності здобувача.

7.4. У разі застосування відповідальності у формі повторного проходження форми контролю та/або освітнього компоненту освітньої програми в цілому викладач (екзаменаційна комісія) у відомості обліку успішності ставить позначку «не допущено». Якщо порушення вчинено до підсумкового контролю, здобувач не допускається до наступних навчальних занять з відповідної навчальної дисципліни.

7.5. При повторному проходженні освітнього компонента (у випадку, якщо це вибіркова навчальна дисципліна), її може бути замінено іншою вибірковою навчальною дисципліною з однаковим обсягом кредитного навантаження.

7.6. При повторному проходженні, застосованому за порушення при написанні курсової роботи, здобувач вищої освіти має підготувати нову курсову роботу, захист якої відбувається у наступному навчальному семестрі.

7.7. Якщо порушення, за яке передбачено відрахування здобувача, виявлено під час атестації здобувача, в протоколі Екзаменаційної комісії вноситься позначка «не допущено».

7.8. У випадку застосування відповідальності у формі відрахування з МДУ, видається наказ про відрахування, до якого додається подання викладача/наукового керівника або протокол Екзаменаційної комісії, у яких викладено рішення про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення здобувача до академічної відповідальності.

7.9. Рішення про встановлення фактів порушення академічної доброчесності та притягнення здобувачів до академічної відповідальності набуває чинності:

- якщо його не було оскаржено в Апеляційній комісії – з моменту закінчення строку апеляційного оскарження;
- якщо його було оскаржено в Апеляційній комісії і в задоволенні апеляційної скарги було відмовлено – з моменту ухвалення рішення Апеляційної комісії.

7.10. Рішення щодо встановлення фактів порушень академічної доброчесності та притягнення до академічної відповідальності, які набрали чинності, доводяться до відома здобувачів через електронну пошту та оприлюднюються на сайті університету/факультету.

8. Оскарження рішень про встановлення порушень академічної доброчесності та притягнення до академічної відповідальності здобувачів

8.1. Здобувач, щодо якого було ухвалено рішення про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнуто до академічної відповідальності, має право протягом трьох робочих днів з дня отримання повідомлення про прийняття такого рішення оскаржити його в Апеляційній комісії МДУ з питань академічної доброчесності (далі – Апеляційна комісія).

8.2. Апеляційна скарга:

- подається у письмовій формі на ім'я голови Апеляційної комісії до загального відділу МДУ або сканований варіант за підписом заявника на електронну пошту університету;
- повинна містити: ім'я особи, яка подає скаргу, місце проживання; факультет, назва освітньої програми, курс, номер телефону та електронну адресу; рішення, яке оскаржується; в чому неправомірність прийнятого рішення та обґрунтовані заперечення; клопотання особи, яка подала скаргу; перелік доказів (документів та інших матеріалів), що додаються до скарги.
- підписується особою, яка її подає або представником такої особи (за наявності довіреності або іншого документу, що посвідчує такі повноваження представника).

8.3. Апеляційну скаргу має бути розглянуто протягом трьох робочих днів від дня її подання.

8.4. Апеляційна комісія збирається тільки у випадку наявної заяви та складається з: проректора з науково-педагогічної роботи – голова Апеляційної комісії; представника навчального відділу; завідувача (представника) навчальної лабораторії із забезпечення якості освіти; представника аспірантури; директора Наукової бібліотеки або представника Наукової бібліотеки, який відповідає за академічну доброчесність; заступників голів рад з якості вищої освіти факультетів; заступника голови студентської ради Університету; заступників голів студентського самоврядування факультетів або їх представники; представника юридичного відділу. Склад Апеляційної комісії затверджується рішенням Вченої ради на навчальний рік.

8.5. Член Апеляційної комісії не може брати участь у розгляді апеляційної скарги, якщо він виявив факт порушення, або якщо таке рішення ухвалено відносно цього члена комісії.

8.6. Апеляційна комісія має право розглядати скарги та ухвалювати рішення за умови присутності більше ніж 2/3 членів комісії. Формат засідань може бути очний, дистанційний або змішаний. Рішення ухвалюється відкритим голосуванням більшістю присутніх на засіданні членів комісії.

8.7. Голова Апеляційної комісії пропонує з числа її членів кандидатури заступника та секретаря, які затверджуються рішенням комісії на першому засіданні.

8.8. Розгляд апеляційних скарг відбувається відкрито, в присутності здобувача, який подав скаргу, та (або) його представника. Відсутність під час розгляду здобувача та/або його представника, яких було належним чином повідомлено про час та місце засідання, не перешкоджає розгляду апеляційної скарги.

8.9. За результатами розгляду скарги Апеляційна комісія може ухвалити одне з наступних рішень:

- задовольнити скаргу та скасувати рішення про встановлення факту порушення та притягнення до академічної відповідальності;

- змінити рішення про встановлення факту порушення та притягнення до академічної відповідальності;
- відмовити в задоволенні апеляційної скарги.

8.10. Рішення Апеляційної комісії викладаються у формі протоколу засідання за підписом голови та секретаря комісії. Рішення набуває чинності з моменту його ухвалення. У протоколі мають бути зазначені докази та основні доводи, на підставі яких було ухвалено відповідне рішення. Сканована копія протоколу надсилається здобувачу, який подав скаргу та/або його представнику.

9. Порядок скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації та оскарження рішення про скасування

9.1. Будь-яка особа може направити повідомлення на офіційну адресу МДУ, який присудив ступінь вищої освіти та присвоїв відповідну кваліфікацію, або його правонаступника про факт порушення академічної доброчесності фізичною або юридичною особою, громадським об'єднанням без статусу юридичної особи у довільній письмовій формі або в електронній формі з використанням кваліфікованого електронного підпису та/або кваліфікованої електронної печатки. Повідомлення повинно містити таку інформацію:

- прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) особи, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності;
- зміст порушення академічної доброчесності під час здобуття відповідного ступеня вищої освіти такою особою;
- докази, що підтверджують факт порушення академічної доброчесності, включаючи прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) автора/авторів та посилання на джерело оприлюднення розробок, наукових (науково-технічних) результатів, що належать іншим особам та були використані особою, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності;
- прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) особи або найменування заявника, його поштову адресу або адресу електронної пошти, а також номер телефону.

Рік присудження ступеня вищої освіти та інші додаткові відомості надаються за наявності інформації. Анонімні повідомлення не підлягають розгляду. Повідомлення передається до Комісії з питань академічної доброчесності МДУ.

9.2. У разі отримання повідомлення про порушення Комісія з питань академічної доброчесності у двомісячний строк проводить перевірку інформації щодо можливих фактів порушень академічної доброчесності та приймає відповідне рішення.

9.3. На засідання Комісії обов'язково запрошуються заявник та особа, відносно якої розглядається питання щодо порушення академічної доброчесності.

9.4. Зі складу Комісії призначаються експерти (2-3 особи) або запрошуються інші представники кафедр, факультетів тощо в якості експертів, які проводять експертизу. За результатами перевірки інформації щодо можливих фактів порушення академічної доброчесності складається експертний висновок, в якому відображається інформація про наявність або відсутність виявлених фактів порушення академічної доброчесності, їх опис та характеристика.

9.5. На основі експертного висновку Комісія з питань академічної доброчесності МДУ приймає одне з таких рішень:

- про скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації;
- про відсутність підстав для скасування рішення.

9.6. Особа, яка має ступінь вищої освіти та якій присвоєно відповідну кваліфікацію, до подання експертного висновку, що готується за результатами перевірки інформації щодо можливих фактів порушення академічної доброчесності, може добровільно відмовитися від ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації, подавши до МДУ відповідну заяву в довільній формі, завірену нотаріально або з використанням кваліфікованого електронного підпису. Заява передається до Комісії з питань академічної доброчесності.

9.7. Подана заява про відмову від ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації не може бути відкликана з дня прийняття МДУ рішення про скасування рішення.

9.8. Протягом десяти робочих днів із дня надходження заяви МДУ приймає рішення про скасування рішення. Рішення про скасування рішення набирає чинності через шість місяців з дати його прийняття.

9.9. У разі скасування рішення МДУ протягом трьох робочих днів інформує особу, щодо якої прийнято рішення, заявника (згідно п. 1.6 цього Положення), звертається до МОН із заявою про внесення відповідної інформації до Єдиної державної електронної бази з питань освіти, документує рішення в особовій справі особи, щодо якої прийнято рішення, а також розміщує зазначену інформацію у відкритому доступі на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти. В інформації у відкритому доступі відображаються рік випуску, спеціальність, спеціалізація та/або освітня програма, серія та реєстраційний номер диплому.

9.10. У разі скасування рішення відповідний документ про вищу освіту та документи про вищу освіту, видані на його основі, стають недійсними.

9.11. МОН протягом десяти робочих днів з дня надходження повідомлення про скасування рішення відуніверситету:

- вносить в Єдину державну електронну базу з питань освіти інформацію про недійсність зазначеного (зазначених) у пункті 17 документа (документів) про вищу освіту;

- у разі скасування рішення щодо присвоєння кваліфікації, необхідної для доступу до професії, для якої запроваджене додаткове регулювання, повідомляє уповноваженим органам, які здійснюють відповідне регулювання.

9.12. Особа, стосовно якої скасовано рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації, має право поновитися для здобуття вищої освіти, при цьому Університет може визнати та перезарахувати не більше 50 відсотків кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи, отриманих за освітньою програмою, за якою скасовано рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації.

У разі добровільної відмови від ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації особа має право поновитися для однократної підготовки та проходження компонента (компонентів) атестації, де було порушено академічну доброчесність, при цьому Університет може визнати та перезарахувати повний (за винятком кредитів, пов'язаних з академічною недоброчесністю) обсяг кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи, отриманих за освітньою програмою, за якою скасовано рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації.

9.13. У разі скасування рішення через виявлення у кваліфікаційній роботі здобувача вищої освіти академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації, МДУ протягом чотирьох місяців з дати скасування рішення проводить перевірку інформації щодо можливих фактів порушення академічної доброчесності керівником здобувача вищої освіти під час написання здобувачем кваліфікаційної роботи.

9.14. Особа, стосовно якої прийнято рішення про скасування рішення, та/або заявник протягом двох місяців з дати прийняття рішення про скасування рішення мають право подати апеляцію щодо рішення про скасування рішення до МОН або оскаржити його в суді.

9.15. Апеляція щодо рішень про скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєної відповідної кваліфікації (далі – апеляція) подається до МОН особою, стосовно якої прийнято рішення про скасування рішення, або заявником, або їх представником у довільній письмовій формі або в електронній формі з використанням кваліфікованого електронного підпису та/або кваліфікованої електронної печатки. Апеляція стосується дотримання МДУ процедури скасування рішення та не стосується розгляду порушення академічної доброчесності по суті.

Апеляція повинна містити таку інформацію: прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) особи, стосовно якої прийнято рішення про скасування рішення, рік присудження ступеня вищої освіти, відомості про прийняте закладом вищої освіти рішення про скасування рішення, підстави для апеляції та інформацію, що їх підтверджують, вимоги щодо скасування

рішення за результатами розгляду апеляції, зокрема про повторний розгляд справи про порушення академічної доброчесності.

9.16. Апеляція розглядається Науково-методичною радою МОН протягом шести місяців з дати подання апеляції, яка встановлює, чи було дотримано закладом вищої освіти процедуру скасування рішення у разі виявлення фактів порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності.

9.17. За результатами розгляду апеляційної заяви приймається одне з двох рішень:

- задовільнити вимоги особи, що подає апеляцію, повністю або частково;
- відмовити особі, що подає апеляцію, у задоволенні вимог.

9.18. Університет протягом двох тижнів на вимогу МОН під час проведення апеляції зобов'язаний надати матеріали, на основі яких затверджено висновок про наявність виявлених фактів порушень академічної доброчесності, протоколи та інші матеріали, якими задокументовано реалізацію процедури скасування рішення.

10. Прикінцеві положення

10.1. Положення розглядається на засіданні Ради з якості вищої освіти МДУ, погоджується із органами студентського самоврядування, затверджується рішенням Вченої ради МДУ та вводиться в дію наказом ректора МДУ.

10.2. Зміни та доповнення до Положення розглядаються на засіданні Ради з якості вищої освіти МДУ, погоджуються із органами студентського самоврядування, затверджуються рішенням Вченої ради МДУ та вводяться в дію наказом ректора МДУ.

10.3. Здобувачі, які навчаються в МДУ та його відокремлених структурних підрозділах, а також співробітники МДУ та його відокремлених структурних підрозділів, які працюють за основним місцем роботи та на умовах зовнішнього сумісництва, зобов'язані протягом двох місяців з моменту набрання чинності цього Положення у новій редакції підписати Декларації про дотримання академічної доброчесності (п.3.2, п.3.3 цього Положення).

10.4. П.1.6. цього Положення чинний для здобувачів 2021-2022 року вступу. Для всіх здобувачів попередніх років вступу повідомлення, передбачені цим Положенням, направляються на адресу електронної пошти здобувача, поданої ним до деканату та зареєстрованої на Навчальному порталі. П.1.6 набирає чинності з 01.09.2022, коли будуть створені корпоративні електронні адреси для здобувачів усіх курсів та рівнів.

У разі відсутності в деканаті факультету або на Навчальному порталі електронної адреси здобувача, повідомлення, передбачені цим Положенням, надсилаються поштою за місцем реєстрації.

10.5. Якщо інші нормативні документи МДУ не відповідають цьому Положенню, то застосуванню підлягає це Положення.

ДЕКЛАРАЦІЯ
про дотримання академічної
добročесності
здобувачем вищої освіти Маріупольського державного університету

Я,

(прізвище, ім'я, по батькові)

(назва ОП, освітній рівень)

як член академічної спільноти Маріупольського державного університету (далі – МДУ), усвідомлюю, що академічна доброчесність – це дієвий інструмент забезпечення якості вищої освіти України та фундаментальна етична цінність усієї академічної спільноти світу.

ЗАЯВЛЯЮ, що у своїй діяльності буду здійснювати власну освітню, наукову, творчу діяльність, дотримуючись місії, візії, стратегічних цілей, високоетичних ціннісних норм академічного середовища, корпоративної культури, найвищих моральних і правових норм академічної доброчесної поведінки, керуючись чинним законодавством України, Етичним кодексом МДУ, Кодексом академічної доброчесності МДУ,

ЗОБОВ'ЯЗУЮСЬ:

- слідувати високоетичним ціннісним нормам академічної доброчесності, зазначеним у Кодексі академічної доброчесності МДУ;
- дотримуватись норм чинного законодавства в сфері освіти і науки, інтелектуальної власності та етичних принципів;
- дотримуватись корпоративної культури та поваги до інших здобувачів вищої освіти, співробітників МДУ, його відокремлених структурних підрозділів;
- робити коректні посилання на джерела інформації у разі використання запозичених ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- негайно повідомляти про випадки порушення академічної доброчесності відповідним посадовим особам та/або уповноваженим органам, що діють в МДУ для здійснення ними відповідного реагування;
- самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю;
- надавати достовірну інформації щодо результатів власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використаних методик досліджень та джерел інформації.

Будучи ознайомленим(ою) із принципами та політиками академічної доброчесності в МДУ щодо неприпустимості академічного плагіату в навчальних і кваліфікаційних роботах, надаю згоду на їх: безпосередню перевірку на ознаки наявності академічного плагіату за допомогою спеціалізованих програм; обробку, збереження та розміщення у відкритому доступі в електронному репозитарії МДУ, а також у внутрішній базі закладу вищої освіти для використання у перевірці на ознаки наявності академічного плагіату в інших роботах.

УСВІДОМЛЮЮ, що у разі порушення мною цієї Декларації буду нести академічну відповідальність; дії, в яких наявні ознаки порушення академічної доброчесності, можуть бути також підставою для притягнення до дисциплінарної, цивільно-правової, адміністративної, кримінальної відповідальності у випадках та порядку, встановлених законодавством.

(Підпис)

(Дата)

ДЕКЛАРАЦІЯ
про дотримання академічної
добročесності
науково-педагогічним працівником Маріупольського державного
університету

Я,

(прізвище, ім'я, по батькові)

(науковий ступінь, вчене звання, посада, кафедра, факультет)

як член академічної спільноти Маріупольського державного університету (далі – МДУ), усвідомлюю, що академічна доброчесність – це дієвий інструмент забезпечення якості вищої освіти України та фундаментальна етична цінність усієї академічної спільноти світу.

ЗАЯВЛЯЮ, що у своїй діяльності буду здійснювати власну освітню, наукову, творчу діяльність, дотримуючись місії, візії, стратегічних цілей, високоетичних ціннісних норм академічного середовища, корпоративної культури, найвищих моральних і правових норм академічної доброчесної поведінки, керуючись чинним законодавством України, Етичним кодексом МДУ, Кодексом академічної доброчесності МДУ,

ЗОБОВ'ЯЗУЮСЬ:

- слідувати високоетичним ціннісним нормам академічної доброчесності, зазначеним у Кодексі академічної доброчесності МДУ;
- дотримуватись норм чинного законодавства в сфері освіти і науки, інтелектуальної власності та етичних принципів;
- дотримуватись корпоративної культури та поваги до здобувачів вищої освіти, співробітників МДУ та його відокремлених структурних підрозділів, та усіх членів академічної спільноти;
- робити коректні посилання на джерела інформації у разі використання запозичених ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- негайно повідомляти про випадки порушення академічної доброчесності відповідним посадовим особам та/або уповноваженим органам, що діють в МДУ для здійснення ними відповідного реагування;
- запобігати та протидіяти проявам порушення академічної доброчесності представниками університетської громади;
- надавати достовірну інформацію щодо результатів власної наукової, творчої діяльності, використаних методик досліджень та джерел інформації;
- не користуватися неправомірною вигодою, не вимагати і не брати хабарів.

Будучи ознайомленим(ою) із принципами та політиками академічної доброчесності в МДУ щодо неприпустимості академічного плагіату в наукових (творчих) та навчально-методичних працях, надаю згоду на їх: безпосередню перевірку на ознаки наявності академічного плагіату за допомогою спеціалізованих програм; обробку, збереження та розміщення у відкритому доступі (в т. ч. електронному інституційному репозитарії МДУ).

УСВІДОМЛЮЮ, що у разі порушення мною цієї Декларації буду нести академічну відповідальність; дії, в яких наявні ознаки порушення академічної доброчесності, можуть бути підставою для притягнення до дисциплінарної, цивільно-правової, адміністративної, кримінальної відповідальності у випадках та порядку, встановлених законодавством.

(Підпис)

(Дата)